

El nazisme rebrota a l'exèrcit alemany

El govern alemany maquilla el país per encapçalar l'Europa del nou mil·lenni, segellada amb el naixement de l'euro. Alhora, però, el reviscolament de grupuscles neonazis a les casernes de l'exèrcit desperta els fantasmes del seu passat més fosc.

Cinc anys després de la fi de la Segona Guerra Mundial, el Quai d'Orsay a París acollia una proposta del ministre d'Afers Estrangers francès Robert Schuman per reconciliar França amb l'enemic de tres guerres i per oblidar el càstig que pretenia convertir Alemanya en una terra de pastors. La població de la conca del Ruhr ocupada pels aliats es fregava els ulls davant l'uropeisme

ARXIU / EFE

Volker Rühe, ministre de Defensa alemany. Rühe ha desdramatitzat la proliferació de delictes a l'exèrcit, que qualifica de "casos aïllats".

dels jacobins i l'acord va concretar-se en el carbó i l'acer. França se sentia forta davant una Alemanya afeblida. El canceller Adenauer va enterrar dia la idea bismarkiana de l'Europa alemanya i va confiar en l'Alemanya europea.

Al cap de cinquanta anys el canceller Kohl, un altre Adenauer, ha impulsat Alemanya com a centre emergent d'una Europa unida d'est a oest. Com que la tutela política del país durant la post-guerra no va tenir correspondència en el camp econòmic, hi va sorgir una

moneda forta que havia de marcar el camí de l'euro. Ara Alemanya ja ha estat rehabilitada en el club de democràcies occidentals i al nivell de la resta de països europeus en qüestions com l'alta taxa de desocupació (4,5 milions de parats), la disminució de l'estat del benestar (col·lapse dels serveis d'assistència social), però també la consolidació de l'exèrcit (intervenció a l'antiga Iugoslàvia), el tràfic d'ar-

El govern ha esperonat els alemanys a acceptar els errors històrics amb diversos actes que recorden l'holocaust.

etapa com a pares de la futura Europa. En aquest esforç de fer taula rasa amb vista al segle XXI, Alemanya ha buscat l'acceptació externa a cops de marc i la pau interna a còpia d'autoreflexió. Després de la caiguda del mur, aquests esforços han tendit al simbolisme: han projectat un monument a les víctimes de l'Holocaust, hi ha en marxa una exposició itinerant que desmitifica la innocència de la Wehrmacht (exèrcit regular de Hitler) en el procés d'eliminació dels jueus i, fins i tot, l'església ha fet penitència pels pecats de col·laboració amb el Tercer Reich.

Berlín és a punt de triar un dels quatre projectes presentats a la segona convocatòria per edificar un monument de 20.000 metres quadrats a les víctimes de Hitler: una estrella de David desmuntada; cinc blocs de 20 metres d'altura que representen l'espai vital; l'evocació d'un cementiri jueu amb 4.000 lloses; o 39 màstils lluminosos que formen la paraula "Per què?".

D'una altra banda, des de l'any passat una mostra sense precedents sobre la Wehrmacht recorre tot el territori alemany enmig de greus tensions. S'hi revela que les atrocitats del règim nazi no van reduir-se a les SS, sinó que l'exèrcit regular hi va tenir una "responsabilitat compartida". L'exposició pretén que els alemanys reconeguin les seves culpes i abandonin la passivitat que va caracteritzar-los durant el règim nazi, abans, i amb les agressions neonazis, ara.

Les forces armades ja han superat els anys de sospita permanent

mes (l'escriptor Günter Grass capdavantaja la denúncia de les ajudes militars a Turquia) i la normalització del ventall polític (inclòs l'extremisme neonazi). Doncs bé, Alemanya ha de bandejar les actituds nazis del seu exèrcit, pels escàndols que han provocat, el recel que creen a l'exterior i pel desconcert en què sumeixen la societat.

Liquidar el passat. El govern democristià ha esperonat els alemanys a acceptar els errors de la història per encarrilar una nova

ARXIU / EFE

La policia escolrolla un grup de neonazis que protesten a Munic contra l'exposició itinerant organitzada per l'executiu alemany. Aquesta mostra revela la implicació de la Wehrmacht, l'exèrcit regular, en el genocidi jueu.

i de moviments calculats. Les missions de pau a Croàcia i Bòsnia han estat la primera experiència normalitzadora. La Bundeswehr ha entrat en la cadena de defensa continental encapçalant el projecte de l'euroexèrcit —debilitat darrerament per la banda francesa—, però també amb importants retallades econòmiques que han obert el debat sobre la professionalització i la reducció de la tropa. De la picabaralla mantinguda el 1996 sobre el pressupost militar entre els ministres de Finances i de Defensa alemanys, se n'ha salvat l'encàrrec de tres fragates i un nombre mínim d'avions Eurocaça 2000, i s'ha descartat la comanda d'helicòpters de combat. Amb tot, el pressupost de la Bundeswehr ha ocupat una posició discreta en el debat públic, en comparació amb els rius de tinta que han gastat els mitjans de comunicació contant la implicació de soldats i oficials en actes de violència i d'exaltació xenòfoba.

Els refundadors de l'exèrcit alemany van comprometre's el 1958 a aprendre del passat i aplicar la *innere führung*, la submissió plena dels militars al poder polític. Però al llarg dels anys 90 alguns elements díscolts han oblidat unes quantes vegades aquest manament: els 24 casos denunciats el 1992 es van quintuplicar l'any passat amb un balanç de 126 delictes. L'alarma per aquestes xifres, testimonials si tenim en compte els 327.000 efectius de la Bundes-

wehr, només s'entén en un país amb un passat com el d'Alemanya.

Els casos denunciats tenen a veure amb la participació d'estudiants i altres en seminaris sobre la unitat alemanya a l'Acadèmia de l'Estat Major (1990), l'organització de festes amb simbologia nazi en una caserna de l'Exèrcit de l'Aire a Baviera (1993) o la col·laboració de soldats en atemptats contra residències d'estrangers (1997). La progressió dels delictes ha rebut sempre la lectura desdramatitzadora del ministre de Defensa, Volker Rühe, que els ha qualificats de "casos aïllats" com a resposta a la campanya d'investigació i de denúncia dels *media*. Però Rühe no ha pogut sortir tan aïrat d'episodis amb vídeo inclosos que han implicat soldats de les forces internacionals a Croàcia i a Bòsnia. La guerra a l'ex-Iugoslàvia va fer reviure "l'heroisme dels *ústatxi* croats" —els col·laboradors locals de Hitler durant la Segona Guerra Mundial— a un reducte neonazi de l'exèrcit, que va campar pels Balcans saludant-se a l'estil del Führer.

Però l'allau de revelacions que periòdicament ha omplert les pàgines de *Bild*, *Der Spiegel* o *Focus* i programes de televisió com *Akte-1* va culminar amb el cas Roeder. Fa poques setmanes, *Der Spiegel* va publicar que una de les figures més destacades del moviment nazi actual, Manfred Roeder, havia pronunciat fa tres anys una conferència a l'Acadèmia de l'Estat Major

Principals incidents neonazis a l'exèrcit

31-12-1992 Segons el servei secret alemany, els neonazis cometen més de 2.000 atemptats el 1992, 1.566 d'ells contra estrangers. A més, hi ha dos sots-oficials de l'exèrcit i alguns soldats implicats en un total de 24 delictes.

25-5-1994 Soldats de la Guàrdia d'Honor de l'exèrcit criden consignes nazis en un autobús.

5-6-1994 Un sots-oficial de trenta-tres anys és detingut a Brandenburg, acusat de ser el cap d'una organització neonazi.

Abril del 1996 Soldats a punt d'anar a Bòsnia apareixen en un vídeo enregistrat en un camp d'entrenament de Baviera simulant execucions, violacions i tortures.

28-10-1997 *Berliner Zeitung* revela que els oficials toleren la difusió de propaganda ultra a les casernes. També apareix un vídeo de cinc hores filmat en una caserna de Saxònia (ex-RDA) amb escenes violentes i xenòfobes.

7-11-1997 Informe del ministre de Defensa alemany, Volker Rühe: 161 militars acusats de 126 delictes durant el 1997.

10-12-1997 Rühe proposa la creació d'una comissió que investigui "la situació interna i l'esperit de l'exèrcit federal alemany".

15-12-1997 Surt a la llum una conferència del terrorista nazi Manfred Roeder, de seixanta-vuit anys, als oficials de l'Acadèmia de l'Estat Major de les Forces Armades alemanyes, feta el 1995. El ministre de Defensa alemany diu de Roeder que és "un dels pitjors nazis vivents".

23-12-1997 La direcció de la Policia Federal Criminal (BKA) informa a Wiesbaden que els delictes xenòfobs i neonazis han augmentat considerablement, sobretot a l'ex-RDA: 5.172 casos (+14%). Els informes apareixen des que la premsa alemanya parla d'escàndols nazis amb la participació de membres de l'exèrcit.

5-1-1998 Christian Krause, fill de l'ex-ministre de Transports, Gunther Krause, aporta el testimoni d'un ex-recluta que diu que en una reunió havia saludat diverses vegades amb el braç aixecat.

15-1-1998 El Parlament decideix d'investigar l'exèrcit a través d'una comissió especial. El líder ultra Manfred Roeder és expulsat del Parlament per la policia quan volia assistir a la reunió de la comissió.

16-2-1998 La TV pública informa que hi ha una consigna de la ultradreta d'infiltrar-se a la Bundeswehr.

19-2-1998 Rühe proposa que tots els qui vulguin ingressar a l'exèrcit hauran de fer un examen de respecte a la democràcia. **A. B. / M. C.**

ARXIU / EFE

Alemanya, sota la tutela de Helmut Kohl, ha estat rehabilitada en el club de les democràcies occidentals. El seu repte, ara, és controlar els elements d'extrema dreta a l'exèrcit.

de les forces armades alemanyes. L'ultradreta, que el 1982 va ser condemnat a tretze anys de presó per haver participat en l'incendi de cases de refugiats i per més delictes, va alligonar els militars sobre "l'assentament de russos d'origen alemany a la regió de Königsberg (Kaliningrad)", una vella reivindicació de l'extrema dreta per a re-

germanitzar aquesta zona administrada per Rússia des del 1945. El ministre de Defensa va tornar a relativitzar la magnitud dels fets, però va sacrificar el director de l'Acadèmia Militar, el general Harmut Olboeter. La mesura, no obstant això, es considera "insuficient": d'una banda, perquè els serveis secrets alemanys sempre han menystingut l'organització Obra Prussiana, de la qual Roeder és vice-president, i d'altra, perquè Roeder va assistir a una festa a la mateixa acadèmia després de la conferència. Per acabar-ho d'arrodonir, l'exèrcit va donar dos camions a l'organització de Roeder.

Les forces armades han entrat en el punt de mira no sols de la premsa, que ja ha apuntat la consigna dels grups neonazis d'infiltrar-se a les casernes, sinó també del Centre Simon Wiesenthal de Viena, que ha demanat una investigació immediata i independent dels casos denunciats. La resposta del go-

vern, després de sis anys de promeses, s'ha concretat en una comissió parlamentària que abans de néixer ja ha topat amb acusacions sobre les simpaties ultrades del socialcristià Kurt Rossmannith, que dirigeix les indagacions.

Quan faltin poques setmanes per decidir la llista de països que acolliran la moneda única el 1999, Alemanya assumeix que encapçalà el canvi a Europa. La proliferació de denúncies d'activitats neonazis no ajuda gens ni l'exèrcit ni el país. I encara menys l'última decisió de la fiscalia de Schweinfurt de no investigar els soldats implicats en la filmació d'un vídeo amb falses execucions, tortures i violacions al sud d'Alemanya. Bonn ha aconseguit de controlar el dèficit públic per sota el 3%, però encara s'haurà d'escarrassar més per posar sota control els elements que fan reviure un passat massa tèrbol.

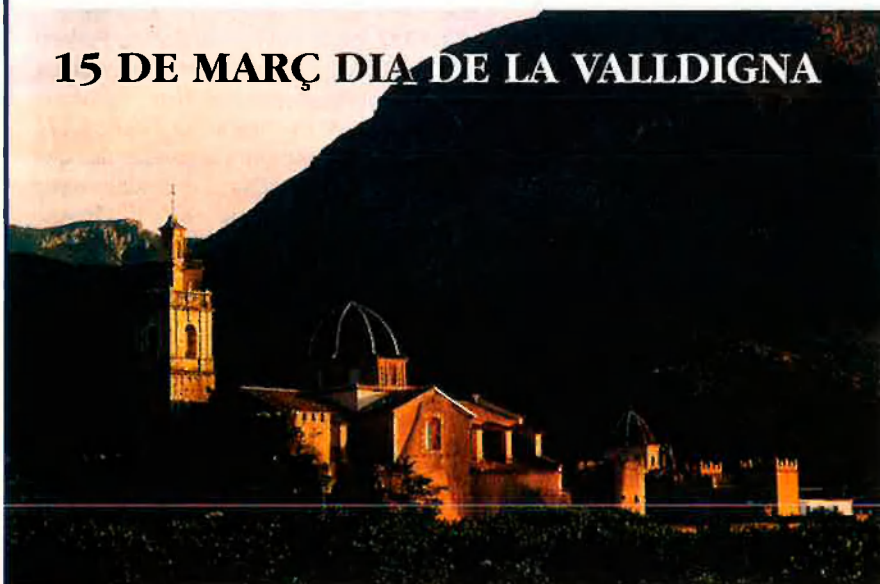
Albert Balanzà / Martí Crespo

AJUNTAMENT DE TAVERNES DE LA VALLDIGNA

REGIDORIA D'URBANISME I OBRES

15 DE MARÇ DIA DE LA VALLDIGNA

- Donem suport al 700 aniversari
- Treballem pel nostre poble

1998 ANY DE LA VALLDIGNA (1298-1998)